

Utrecht, december 2023

Beste lezer,

In oktober presenteerden we ons meerjarenplan voor de periode 2024-2028, getiteld 'Van zendmast naar oefenplaats'. Een belangrijk speerpunt is dat we nieuwe vormen van aanbod gaan ontwikkelen: een podcastserie, een cursus voor professionals, een netwerk voor christelijke wetenschappers, masterclasses en een zomerschool. Op die manier hopen we ook de komende tijd te kunnen bijdragen aan brede vorming in gelovig denken.

Gekoppeld aan de nieuwe plannen zijn we gestart met de 'Actie Vernieuwingsimpuls'. We krijgen veel positieve reacties en ook veel donaties. Maar we zijn er nog niet! Ons doel was om €50.000 op te halen en we zitten nu op ongeveer €26.000. Helpt u mee ons het doel te halen?

In deze Aspecten leest u een interview met dr. Richard Steenvoorde. Hij start in januari als bijzonder hoogleraar Christelijke Filosofie aan de Erasmus Universiteit Rotterdam. We zijn erg blij dat deze positie na een vacante periode weer vervuld gaat worden.

Dit jaar nemen we ook afscheid van een hoogleraar. Prof. dr. ir. Jeroen de Ridder stopt als bijzonder hoogleraar Christelijke Filosofie aan de Rijksuniversiteit Groningen, vanwege zijn benoeming tot hoogleraar Politieke Epistemologie aan de Vrije Universiteit Amsterdam. We zijn hem erg dankbaar voor zijn inzet in Groningen en vertrouwen erop dat hij een ambassadeur van christelijke filosofie zal blijven.

We hopen dat u ons blijft steunen. U kunt uw gift overmaken op NL 33 INGB 000 120 95 98 t.n.v. Stichting voor Christelijke Filosofie te Utrecht. Online doneren kan ook: ga naar onze website of scan de QR-code. Alvast hartelijk bedankt!

Namens al onze medewerkers wens ik u gezegende kerstdagen en een voorspoedig nieuwjaar!

Met vriendelijke groet,

Dr. Teunis Brand, directeur

P.S. help ons aan meer naamsbekendheid en geef deze Aspecten door in uw omgeving.

AS PEC TEN

‘Ik hoop dat studenten ontdekken dat het christendom een hele rijke traditie heeft’

Nieuwe hoogleraar Richard Steenvoorde

Conferentie over fundamentalisme en religie

Meerjarenbeleidsplan 2024-2028

Actie Vernieuwingsimpuls

Richard Steenvoorde

Nieuwe hoogleraar Erasmus Universiteit Rotterdam

Per 1 januari 2024 benoemt Stichting voor Christelijke Filosofie dr. Richard Steenvoorde als bijzonder hoogleraar Christelijke Filosofie aan de Erasmus Universiteit Rotterdam. Hij is in 2013 ingetreden als dominicaan. Daarvoor werkte hij onder meer als politiek en juridisch adviseur. Hij is in 2008 in Tilburg gepromoveerd in de rechts-wetenschappen en in 2023 aan de KU Leuven in de theologie. Richard Steenvoorde is de eerste katholieke hoogleraar in de geschiedenis van onze stichting. Zijn benoeming is dus een verrassende stap, zowel voor hemzelf als voor de stichting. We stelden hem naar aanleiding van dit nieuws een aantal vragen.

Waarom is het voor jou belangrijk om met christelijke filosofie aan de slag te gaan? En hoe zie je je rol als rooms-katholieke filosoof binnen onze stichting?

In het rooms-katholieke denken maakt filosofie een belangrijk onderdeel uit van de theologische vorming. Tegelijkertijd zie je dat voor veel mensen een eerste kennismaking met het christendom via de filosofie plaats vindt. De kans dat studenten dus iets van het christelijk denken meekrijgen is veel groter via filosofie dan theologie, zeker in Rotterdam waar geen theologische opleiding is. De reformatorische wijsbegeerte is een belangrijke stem in het christelijk denken. Een aantal jaar geleden nam Stichting voor Christelijke Filosofie de belangrijke stap om die traditie in gesprek te brengen met andere christelijke filosofische stromingen. Vandaag staan we voor een nieuwe uitdaging: hoe brengen we de rijkdom van het christelijk denken in gesprek met andere filosofische stromingen? Als gesprekspartner van buiten de reformatorische traditie hoop ik bruggen te kunnen bouwen tussen de verschillende christelijke tradities aan de ene kant, en de academische filosofie aan de andere kant. Dat past goed bij mijn eigen, dominicaanse traditie. Een inzicht, toegeschreven aan

‘Ik hoop bruggen te kunnen bouwen’

De leerstoel is verbonden aan de Erasmus Universiteit Rotterdam. Waarom wil je aan de slag in Rotterdam en wat zal je focus zijn op deze leerstoel?

Mijn verbondenheid met Rotterdam is veelzijdig. De broeders werken en wonen in Rotterdam sinds 1414, het is dus een oude plek voor de missie van de Dominicanen. De orde is in de dertiende eeuw opgericht door Dominicus de Guzmán, die zich na een nachtelijk gesprek met een afgedwaalde herbergier realiseerde dat we mensen niet alleen

moeten proberen te bereiken vanaf de preekstoel, maar midden tussen de mensen in: gaan waar de mensen zijn, niet waar ze volgens ons hadden moeten zijn. Daarom zijn de dominicanen te vinden in steden, woonwijken en allerlei plekken waar ze midden in de samenleving staan. Rotterdam is een multiculturele, multireligieuze en voor ons dus dynamische plek om je vleugels uit te slaan en nieuwe verbindingen te leggen.

Ik wil aan de slag met het idee van Abraham Kuyper over het politieke en maatschappelijke belang van onze *worldview*, ons wereldbeeld. Het viel me op bij een tentoonstelling bij de kunstacademie Willem de Kooning in Rotterdam dat alle kunst gefragmenteerd was. In gesprek met studenten van die opleiding kwam ik erachter dat zij de werkelijkheid ervaren als versnipperd en verwarrend. We zijn misschien wel te goed geworden in het ontleden van argumenten en ideeën. De vraag is nu: hoe breng je die losse onderdelen weer bij elkaar? En hoe breng je een gefragmenteerde en

versplinterde samenleving weer samen? Er zijn in de christelijke traditie veel vrouwen en mannen die precies over die vraag nagedacht hebben. Die wijsheid zou ik in gesprek willen brengen met onze eigen tijd.

Als ingetreden broeder geef je heel zichtbaar vorm aan je geloofsovertuiging. Hoe zou je dit in het hoogleraar-schap willen meenemen?

Het is niet de taak van een hoogleraar om zieltjes te winnen, maar om inhoud en vorm te geven aan christelijke academische filosofie. Dat doe je uiteraard vanuit een bepaalde traditie, bepaalde bronnen, en een bepaalde *worldview*. Hierop mag je kritisch bevraagd worden. Zo kun je laten zien dat mensen van geloof gewoon mee kunnen praten in de academie en dat je op een academische manier je geloof in het gesprek kan brengen.

Wat hoop je dat deze leerstoel zal brengen en wat wil je meegeven aan de studenten?

Ik hoop dat studenten ontdekken dat het christendom een hele rijke traditie heeft: niet alleen van geloven, maar ook van denken over samenleving en de uitdagingen van onze tijd. Het christelijk denken kan je helpen om je te ontwikkelen in je geloof en talenten. Het kan ook een bijdrage leveren aan de samenleving. Ik zou studenten willen leren dat het leuk en uitdagend is om in gesprek te raken met iemand met wie je niet eens bent, of die je niet kan overtuigen, want je leert daardoor zelf nieuwe vragen stellen en je eigen geloof te verdiepen. Als je wat uit het lood geslagen wordt door de vragen die gesteld worden, dan leer je weer dat geloven echt geloven is en niet zeker weten. Er zijn grenzen aan wat je rationeel kan beargumenteren, daarna moet je, op de een of andere manier, een sprong van geloof maken. Als ze dat op het spoor komen, kunnen ze als gelovige volwassenen aan het gesprek deelnemen en met dezelfde onderbouwing, verdieping en passie over die dingen spreken als over hun vakgebied.

Van zendmast naar oefenplaats

Recent publiceerden we ons meerjarenbeleidsplan voor de periode 2024-2028 ‘Van zendmast naar oefenplaats’ (te vinden op onze website). In dit plan staan onze visie en plannen voor de komende tijd. We zijn ervan overtuigd dat we met deze plannen onze missie de komende tijd goed gestalte kunnen geven.

In het nieuwe plan zetten we in op op ‘brede vorming’ waarbij christelijke filosofie ons denkgereedschap is. We komen daarom tot een aanscherping van onze missie:

“Stichting voor Christelijke Filosofie wil bijdragen aan brede vorming vanuit christelijk perspectief, geïnspireerd door en staand in de traditie van christelijke filosofiebeoefening.”

De nieuwe formulering van de missie vertaalt zich in een vijftal speerpunten waar we de komende jaren op willen inzetten:

1. Verbreden van ons aanbod met het oog op vorming
We gaan nieuwe vormen van aanbod ontwikkelen: een cursus voor professionals, een podcastserie, een netwerk voor christelijke wetenschappers, masterclasses en een zomerschool.

Actie vernieuwingsimpuls

Om onze nieuwe plannen te kunnen realiseren, zijn we een fondswervingsactie gestart. We willen voor dit plan tenminste **€50.000** ophalen, inmiddels hebben we al €26.000,- van u mogen ontvangen, maar we zijn er dus nog niet.

Wilt u hieraan meedoen? Lees dan hier meer over deze actie. U kunt een bijdrage overmaken op NL 33 INGB 000120 95 98 ten name van Stichting voor Christelijke Filosofie onder vermelding van ‘Vernieuwingsimpuls’. Direct online doneren kan ook.

2. Aanbrengen van strategische focus met betrekking tot de leerstoelen
We willen de huidige leerstoelen versterken en hoogleraren daarbij ondersteunen. Dat doen we door een thematisch profiel te ontwikkelen per leerstoel, maar ook door actief in te zetten op bekendheid van de leerstoel.

3. Thematisch werken
We willen de interesse van mensen wekken op wat wij inhoudelijk te bieden hebben. Daarbij richten we ons op onder meer de volgende thema’s: > geloof en professioneel handelen > ecologie, landbouw en voedsel > techniekfilosofie > geloof en wetenschapsbeoefening.

4. Versterken van interne en externe samenwerking
Samen sta je sterker en kun je meer doen. Intern willen we meer samenhang bevorderen tussen de verschillende activiteiten. Ook met externe partners zoals ForumC, IFES-Nederland, de Theologische Universiteit Utrecht, Stichting Thomas More en de Christelijke Hogeschool Ede werken we nauw samen.

5. In balans brengen van inkomsten en uitgaven
We gaan kritisch kijken naar waar we op kunnen bezuinigen en waarin we willen investeren.

Christelijke Filosofie Conferentie 2024 over ‘Fundamentalisme en religie’

Op D.V. 20 januari 2024 zal de Christelijke Filosofie Conferentie worden gehouden.

Fundamentalisten zijn er in soorten en maten, van rechts tot links en religieus tot seculier. Wat hebben al deze vormen van fundamentalisme gemeen? Wanneer worden religieuze overtuigingen fundamentalistisch? Versterkt religie fundamentalisme of kan het ook bijdragen aan het tegengaan ervan? Tijdens de Christelijke Filosofie Conferentie van 20 januari 2024 zullen deze vragen worden verkend.

Hoofdsprekers tijdens het ochtendprogramma zijn dr. Nikki Sterkenburg en prof. dr. Rik Peels. Tijdens het middagprogramma zijn er deelsessies die het thema ‘fundamentalisme en religie’ verder uitdiepen en deelsessies over diverse andere onderwerpen. De sprekers

Prof. dr. ir. Jeroen de Ridder neemt afscheid als bijzonder hoogleraar

Sinds 1 januari 2019 is prof. dr. ir. Jeroen de Ridder bijzonder hoogleraar Christelijke Filosofie aan de Rijksuniversiteit Groningen. Eind 2023 neemt hij afscheid van deze plek na zijn benoeming per 1 september 2023 tot hoogleraar aan de Vrije Universiteit Amsterdam.

In Groningen heeft Jeroen de Ridder veel geïnvesteerd in de samenwerking met studenten. Ook organiseerde hij meerdere keren een serie avondcolleges over apologetiek. Jeroen de Ridder: “Ik kijk met voldoening en dankbaarheid terug op het werk dat ik de afgelopen jaren in Groningen heb gedaan. Het samen met studenten kunnen nadenken over de betekenis van het christelijk geloof voor hun studie en leven blijft een van de meeste inspirerende en betekenisvolle dingen die je als bijzonder hoogleraar mag doen. Ik neem dus met weemoed afscheid van Groningen, maar mijn benoeming op een speciale University

en thema’s van de deelsessies zullen op onze website worden gepubliceerd. Het programma begint om 10.30 uur. Vanaf 10.00 is er inloop met koffie en thee.

Locatie
Theologische Universiteit Utrecht
Plompstorengracht 3
3512 CA Utrecht

Kosten en aanmelding

- Studenten en scholieren: €5,-
- Leden Vereniging voor Reformatorische wijsbegeerte: €22,50
- Niet-leden: €35,-

Aanmelden kan tot 8 januari via onze website www.christelijkefilosofie.nl. U bent van harte uitgenodigd! Kijk op onze website voor de meest actuele informatie over de conferentie, of neem contact met ons op via info@christelijkefilosofie.nl.

Research Chair positie op de VU vergt de komende jaren al mijn aandacht en is niet goed te combineren met het werk in Groningen.”

Teunis Brand, directeur van Stichting voor Christelijke Filosofie: “Uiteraard vinden we het jammer dat Jeroen vertrekt. Tegelijkertijd gunnen we hem deze mooie carrièrestap van harte. We hebben er het volste vertrouwen in dat hij in zijn verdere loopbaan, een ambassadeur van christelijke filosofiebeoefening zal blijven.”

Het bestuur van Stichting voor Christelijke Filosofie bezint zich in overleg met de Rijksuniversiteit Groningen op de mogelijkheden om een vervolg te geven aan de bijzondere leerstoel.

STICHTING CHRISTELIJKE FILOSOFIE

Aspecten is de halfjaarlijkse nieuwsbrief van Stichting voor Christelijke Filosofie (redactie: Tabitha Moes MA, communicatie@christelijkefilosofie.nl)

Bestuur
Dirk van Schepen MA (voorzitter)
Jan van Ginkel RA (penningmeester)
Dr. Wout Bisschop (secretaris)
Prof. dr. ir. Aart Nederveen
Drs. Annemiek van Woudenberg-de Groot

Hoogleraren
Prof. dr. Jan Hoogland (Twente)
Prof. dr. ir. Jeroen de Ridder (Groningen)
Prof. dr. ir. Jan van der Stoep (Wageningen en Kampen)
Prof. dr. Marc de Vries (Delft)

Bureau medewerkers
Dr. Teunis Brand (directeur)
Marieke Haan (bureaumanager)
Tabitha Moes MA (redacteur en communicatiemedewerker)

Contact
Plompstorengracht 1, 3512 CA, Utrecht
033 - 43 28 288, info@christelijkefilosofie.nl
www.christelijkefilosofie.nl
Facebook: [cfilosofie](https://www.facebook.com/cfilosofie), Twitter: [@Cfilosofie](https://twitter.com/Cfilosofie)
IBAN: NL33 INGB 0001 2095 98

Ontwerp
Frivista, Amersfoort

DTP & Druk
AMV – Buijten & Schipperheijn Grafimedia, Lunteren

Agenda

> **20 januari:** Christelijke Filosofie Conferentie

Onderwijs
> Technische Universiteit Delft, *Cultuurfilosofie 1* door prof. dr. M. J. de Vries (periode 3 en 4 2023-2024)

> Theologische Universiteit Utrecht, *Cultuurfilosofie*, door prof. dr. Jan van der Stoep (12 februari-20 maart 2024)

> Wageningen University, *Intercultural Perspectives*, door prof. dr. Jan van der Stoep en drs. Leon Peijnenburg (periode 3 en 4 2023-2024)

Kijk voor meer informatie op www.christelijkefilosofie.nl.